

KOMISIJA ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

Broj: 01-

Podgorica, 20. mart 2017.godine

Na osnovu člana 10 stav 1, tačka 1 i člana 19 stav 3 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br. 74/09 i 57/11) i člana 196 ZUP-a ("Službeni list Crne Gore", br. 60/03 i 32/11), Komisija za kontrolu državne pomoći, na sjednici održanoj 20. marta 2017. godine, donijela je

R J E Š E N J E

Prijavljena državna pomoć Ministarstva ekonomije po *Programu za unapređenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima za 2017. godinu – Projekat finansijske podrške malim i srednjim preduzećima (MSP) iz sektora prerađivačke industrije*, ocijenjena je kao usklađena sa Zakonomo kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo ekonomije je, dopisom br. 313-58/2017-1 od 10. marta 2017. godine, podnijelo zahtjev za ocjenu usklađenosti Programa za unapređenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima za 2017. godinu – Projekat finansijske podrške MSP iz sektora prerađivačke industrije (u daljem tekstu: Program) sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Sl. list CG“, br. 74/09 i 57/11 - u daljem tekstu: Zakon), u cilju prilagođavanja savremenim trendovima na tržištu i unaprjeđenju konkurentne sposobnosti malih i srednjih preduzeća.

PRAVNI OSNOV

- Industrijska politika Crne Gore do 2020, Okvirni Akcioni plan 2016-2020, Akcioni plan za 2017. godinu;
- Strategija razvoja prerađivačke industrije 2014-2018
- Strategija inovativne djelatnosti 2016-2020
- Strategija regionalnog razvoja 2014-2020.

OPIS ZAHTJEVA

U uslovima stalne potrebe za prilagođavanjem savremenim trendovima na tržištu i unaprjeđenjem konkurentne sposobnosti, mala i srednja preduzeća treba da uvode promjene u svom poslovanju.

Jedan od najefikasnijih načina za uvođenje promjena jesu inovacije. Inovacije predstavljaju izazov za svaki biznis, posebno za ona preduzeća koja su izložena konkurenciji kako na domaćim, tako i na izvoznim tržištima. Uvođenjem inovacija, mala i srednja preduzeća su u mogućnosti da mijenjaju svoje proizvode, poslovne procese, organizaciju, metode, strukturu i marketing, odnosno da ih podižu na više nivoe. Na taj način unaprjeđuju efikasnost svog poslovanja, imaju bolju osnovu za takmičenje i diferencijaciju na tržištu.

Država treba da podstiče promjene i ohrabri inovacije u malim i srednjim preduzećima, jer je očigledno da ključni faktor sposobnosti zemalja da održe privredni rast i konkurentnost leži u tome da se uvode inovacije. Sa druge strane, činjenica je da mala i srednja preduzeća mogu imati ideje, ali ne i dovoljno sopstvenih kapaciteta da ideje pretvore u nove proizvode ili usluge. Zato su za pretvaranje ideja u inovaciju veoma često potrebne usluge „eksternog znanja”, koje preduzeća često smatraju skupim ili nedovoljno važnim za svoje poslovanje.

Program podrške uvođenju inovacija za mala i srednja preduzeća u prerađivačkoj industriji ima za cilj da omogući preduzećima da pristupe znanju i iskustvima koji su im potrebni kako bi postala inovativna i ojačala svoju konkurentnost i produktivnost. Ujedno, preduzeća se podstiču na uspostavljanje novih veza sa specijalizovanim domaćim konsultantskim firmama, naučno-istraživačkim ustanovama, centrima izvrsnosti, naučno-tehnološkim parkovima, inovaciono-preduzetničkim centrima i poslovnim inkubatorima, što treba da stimuliše transfer znanja i inovativnosti.

Stvaranje brojnih formi saradnje pri realizaciji inovativne aktivnosti postala je savremena nezaobilazna praksa naučno-tehnološkog progresa koja za posljedicu ima unaprjeđenje inteziteta inovativnosti preduzeća.

Savremeni pristup razvoju industrije u velikoj mjeri zahtijeva inovativnu proizvodnju i usluge, što podrazumijeva primjenu novih tehnologija paralelno sa razvojem novih proizvoda i metoda poslovanja. Izazovi sa kojima se svaka zemlja susrijeće u cilju postizanja nove industrijske strukture mogu se definisati kao postizanje inovativne industrije zasnovane na znanju i kapitalu.

Sektor prerađivačke industrije je najznačajniji dio sektora industrijske proizvodnje i obuhvata preduzeća u širem spektru oblasti klasifikovanih kao sektor C u skladu sa Klasifikacijom djelatnosti 2010 Zavoda za statistiku.

Program se sprovodi u dvije faze:

Prva faza se odnosi na dostavljanje ponude usluga za realizaciju inovativne aktivnosti sa pratećom dokumentacijom i provjere formalne ispunjenosti dokumentacije i uslova i ocjenjivanja ponuda po datim kriterijumima.

Druga faza se odnosi na početak realizacije inovativne aktivnosti nakon pozitivne ocjene i potpisivanja Ugovora o sufinansiranju inovativnih aktivnosti između podnosioca zahtjeva i Ministarstva ekonomije, što je detaljno objašnjeno u nastavku programa.

CILJEVI PROGRAMA

Cilj Programa podrške unapređenja inovativnosti je poboljšanje inovativnih sposobnosti malih i srednjih preduzeća u prerađivačkoj industriji kroz podsticanje korišćenja konsultanskih usluga za unaprjeđenje inovativnosti i konkurentnosti.

Specifični ciljevi se odnose na:

- jačanje inovativnih potencijala u MSP,
- modernizaciju poslovanja,
- unaprijeđenje svijesti o značaju korišćenja konsultantskih usluga od strane MSP i izgradnji veza između MSP i pružaoca konsultantskih usluga,
- povećanje produktivnosti i konkurentnosti MSP, i
- povećanje internacionalizacije MSP.

Očekivane koristi za preduzeća odnose se na povećanu efikasnost kroz unaprjeđenje poslovnih procesa, metoda, tehnika i strategija, promjenu navika u poslovanju, unaprjeđenje kulture inoviranja i inovacionih kvalifikacija i potencijala zaposlenih, bolje informisanje u cilju donošenja odluka, povećanje tržišnog učešća i u krajnjem povećanje prodaje i prihoda.

Kroz ovaj Program odobriće se finansijska pomoć preduzećima za sljedeće inovativne aktivnosti:

- Inovacija proizvoda,
- Inovacija poslovnog procesa,
- Inovacija u organizaciji, i
- Inovacija u marketingu.

KORISNICI

Pravo učešća u Programu imaju registrovana mikro, mala i srednja privredna društva u skladu sa Zakonom o privrednim društvima ("Sl. list RCG", br. 06/02) i Uredbom o bližim kriterijumima, uslovima i načinu dodjele državne pomoći (Sl. list Crne Gore, broj: 27/10, 34/11, 16/14.) koja posluju najmanje 2 godine, pod uslovom da:

- a) su 100% u privatnom vlasništvu.
- b) imaju sjedište na teritoriji Crne Gore,
- c) nisu imala gubitke u poslovanju u posljedne dvije finansijske godine,
- d) redovno izvršavaju obaveze plaćanja poreza i doprinosa, i

- e) za iste aktivnosti nisu koristili sredstva finansijske pomoći iz budžeta ili donatorskih programa u prethodnom periodu.

Sredstva NE mogu koristiti novoosnovana privredna društva i privredna društva u poteškoćama.

Sredstva se NE mogu koristiti za:

- Finansiranje već započetih projekata sa eksternim konsultantima (osim ukoliko je nadogradnja prethodne faze projekta inovativne aktivnosti),
- Učešće na sajmovima i izložbama,
- Kupovinu i iznajmljivanje opreme, alata i materijala,
- Dizajniranje i štampanje promotivnog materijala,
- Dizajniranje web-site-a,
- Uvođenje standarda, i
- Troškove koji se direktno odnose na proizvodnju i distribuciju proizvoda (troškovi izrade proizvoda, transportni troškovi, troškovi kapitalnih investicija, troškovi administracije, amortizacije, osiguranja, kursnih razlika, plaćanje zaostalih obaveza (kamata, poreza, taksu, rata za otplatu kredita i sl.), bankarske troškove, komisiona plaćanja, slične troškove koji se odnose na sprovođenje ugovora, plaćanje provizija, bilo koji vid ličnih troškova i sl.).

Programom NISU obuhvaćene privredna društva koja obavljaju djelatnosti u: industriji čelika, uglja i sintetičkih vlakana, brodogradnje, proizvodnje koksa i rafiniranih naftnih proizvoda, proizvodnje duvanskih proizvoda, proizvodnje i prodaje vojne opreme ili usluga, sektoru igra na sreću, alkoholnih pića (izuzev proizvodnje vina i voćnih rakija); distribuciji lijekova; bankarstvu i osiguranju; trgovini; uslugama, građevinarstvu (u dijelu izgradnje gotovih stambeno-poslovnih jedinica); trgovini valutama i hartijama od vrijednosti. Takođe, privredna društva ne mogu koristiti sredstva projekta za učešće u projektima kojima se krše međunarodno priznata prava radnika uključujući bezbjednost na radu, pravila i procedure u Crnoj Gori; bilo koju aktivnost koja se smatra nezakonitom ili štetnom po okolinu i opasnom za ljudsko zdravlje.

TRAJANJE DRŽAVNE POMOĆI

Program će se realizovati u toku 2017. godine.

VISINA POMOĆI, OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POMOĆI

Ukupan Budžet opredijeljen za realizaciju ovog programa je 30.000,00 eura a maksimalan iznos pomoći po preduzeću iznosi 3.500,00 eura, bez PDV-a.

Opravdani troškovi su konsultantske usluge eksternih (spoljnih) konsultanata, po principu sufinansiranja dijela troškova angažovanja eksternih konsultanata (konsultantskih firmi, naučno-istraživačkih ustanova, naučno-tehnoloških parkova, centara izvrsnosti, inovaciono-preduzetničkih centara i poslovnih inkubatora) za realizaciju inovativne aktivnosti preduzeća.

Preduzeće je u obavezi da finansira troškove eksternog konsultanta za realizaciju inovativne aktivnosti u visini od 100%, i nakon završetka aktivnosti traži povraćaj u visini od maksimalno 50% opravdanih troškova, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV). Preostalih 50% troškova treba da bude pokriveno iz sopstvenih izvora preduzeća koje se prijavljuje za državnu pomoć.

VRSTA DRŽAVNE POMOĆI

Pomoć za realizaciju Programa se dodjeljuje u vidu subvencija.

KUMULACIJA

Državna pomoć po ovom programu može se kumulirati za pokriće navedenih opravdanih troškova sa sredstvima drugih davalaca državne pomoći, ali sa tim da zajedno ne smiju preći maksimalnu dozvoljeni intenzitet državne pomoći.

Ministarstvo ekonomije će izvršiti provjeru eventualne kumulacije državne pomoći i dodjele ostalih subvencija po istom osnovu.

OCJENA POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje Programa u 2017. godini državna pomoć, i ispunjavaju kriterijume iz člana 2 Zakona, što znači da ovaj Program predstavlja državnu pomoć, odnosno: radi se o **javnim sredstvima**, tj. preduzetnici u konkretnom slučaju primaju finansijsku korist koju im dodjeljuje država; program **favorizuje** mikro, mala i srednja privredna društva, odnosno dostupan je jedino malim i srednjim preduzećima pa se ovi učesnici na tržištu stavljaju u povoljniji položaj u odnosu na konkurenciju; program je **selektivan** jer dodjeljivanjem subvencije određenom privrednom društvu utiče na ravnotežu na tržištu između ostalih privrednih društava i njihovih konkurenata, tj. tačno određeni privredni subjekt, dobijajući određena javna sredstva je doveden u povoljniji tržišni položaj u odnosu na konkurenciju, pa program **narušava ili bi potencijalno mogao narušiti konkurenciju** na tržištu.

POSTOJANJE POMOĆI

Komisija za kontrolu državne pomoći je ustanovila da su sredstva za finansiranje ovog Programa javna sredstva. Primaoci sredstava su preduzetnici, mikro, mala i srednja privredna društva, čime im se daju povlastice koje im omogućavaju konkurentsku prednost. Komisija za kontrolu državne pomoći je konstatovala da predložena državna pomoć ne znači nedozvoljeno narušavanje konkurencije, pošto je svedena na minimum potrebnih sredstava.

ZAKONITOST POMOĆI

Ministarstvo ekonomije (davalac državne pomoći) je podnošenjem ovog Programa prije njegove realizacije ispunilo svoje obaveze iz člana 16 Zakona.

USAGLAŠENOST POMOĆI

Na osnovu gore navedenog, Komisija za kontrolu državne pomoći je zaključila da mjere sadržane u *Programu za unapređenje inovativnosti u malim i srednjim preduzećima za 2017. godinu – Projekat finansijske podrške MSP iz sektora prerađivačke industrije* ispunjavaju kriterijume iz člana 18 Pravilnika o listi pravila državne pomoći - Prilog 7a Regulative Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. juna 2014. godine o proglašavanju određenih kategorija pomoći spojivim sa unutrašnjim tržištem u primjeni čl. 107 i 108 Ugovora („Sl. list Crne Gore“, br. 35/14, 02/15 i 38/15), pa su iste saglasne sa članom 6 Zakona.

Imajući u vidu navedeno odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Ovo Rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 30 dana od dana prijema rešenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE,
Mitar Bajčeta